

15 ianuarie 1988

PENTRU UZ INTERN

Exemplar nr. 3

BULETIN RADIO Nr. 32

Postul de radio britanic "B.B.C." a difuzat următoarea co-respondență de DINU ZAMFIRESCU, din Paris, privind apariția, la New York, a cărții "File de istorie", publicată la editura "Dreptatea" de publicistul român NICOLAE CARANDINO, din București, și un "apel" din Franța al MARIEI BRATIANU, de a i se trimite "mărturii" privind împrejurările morții tatălui ei, GHEORGHE BRATIANU, la închisoarea din Sighetul Marmăției, evocate și în volumul apărut în S.U.A.:

"Recenta apariție în Statele Unite a unei cărți semnată de NICOLAE CARANDINO a început să suscite întrebări și controverse în cercul exilaților români din Occident. Cartea este intitulată "File de istorie", iar despre NICOLAE CARANDINO se știe că este fostul director al ziarului Partidului Național Tărănesc, "Dreptatea", și că a fost deținut politic mulți ani, fiind condamnat în procesul inten-
tat lui IULIU MANIU și conducătorilor Partidului Național Tărănesc. El se află în prezent în România. Cartea apărută la New York, avându-l drept autor, cuprinde memoriile sale politice, dar mai ales așa-zise "mărturii" din închisorile prin care a trecut.

Ar fi de subliniat că editarea în străinătate a operei unui autor român din țară și mai ales una cu conținut politic nu se poate face decât cu consimțământul autorităților de la București. Dacă se face clandestin, autorul aflat în țară are de suferit grave conse-
cinențe. Din informațiile noastre rezultă, însă, că NICOLAE CARANDINO nu a avut de suferit nici o consecință și în acest caz se pune pro-
blema autenticității textului.

19

Editura "Dreptatea" din New York, care a publicat cartea menționată, este condusă de DINU MILHOVAN-MITU, care editează și o publicație cu titlul "Dreptatea", despre care specialiștii străini în materie afirmă că este finanțată de regimul comunist din România. De altfel, articolele publicate nu fac decât să ateste orientarea procomunistă a editorului "Dreptății".

În capitolul IX al acestei cărți, intitulat "Colegii de pușcărie", se pot citi aprecieri ale lui NICOLAE CARANDINO asupra unora dintre personalitățile politice ale României care se aflau deținute ca și autorul, în închisoarea din Sighetul Marmației, unde fuseseră concentrați la un moment dat toți fruntașii politici români democrați arestați de regim. Aprecierile făcute de autor pot arunca o lumină defavorabilă asupra personajelor pe care le menționează. Astfel, vorbind despre GHEORGHE BRATIANU, una dintre figurile politice și intelectuale de cea mai mare valoare din perioada interbelică, NICOLAE CARANDINO scrie:

"Mi-a fost foarte greu să-mi dau seama cine era pușcăriașul care la plimbare umbla dezarticulat, mișcând ochii și figura într-un chip de spaimă și lăsând impresia că evadase dintr-un spital de nebuni, de sub o cămașă de forță. Nu văzusem pînă atunci și nici pînă astăzi nu am avut ocazia să văd o ființă omenească ajunsă la un asemenea hal de prăbușire și degradare.

Cînd era readus înapoi în celulă și mi-am dat seama că era vecin cu mine, gardienii îl supuneau la tot felul de umilințe: "la stai pe vine și cîntă cocoșește! la să te aud. Dar pisica, dar cîinele, ia spune, mă, cum scheaună, cum latră?" Nenorocitul îndeplinea toate aceste ordine cu o îngrozitoare supunere. Nu mai era un om, era o fantoșă.